

ประเด็นคำถามที่พบบ่อย (FAQ) เกี่ยวกับแนวทางการกำกับดูแลโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ที่มีลักษณะพร้อมใช้ (“utility token พร้อมใช้”)

1. เป้าหมายและภาพรวมการกำกับดูแล utility token พร้อมใช้			
<p>คำตอบ</p> <p>เพื่อให้การกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ใน ตลาดแรกและตลาดรอง สอดคล้องกับลักษณะ ความเสี่ยง และการใช้งาน utility token พร้อมใช้ แต่ละประเภท โดยมีกลไกคุ้มครองการซื้อขายที่เพียงพอเหมาะสม ในขณะที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม การพัฒนานวัตกรรม และการส่งเสริมนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ โดยภาพรวมการกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ ดังนี้</p>			
ประเภท utility token พร้อมใช้	การกำกับดูแล		
	การเสนอขาย ¹	ผู้ประกอบการ สินทรัพย์ดิจิทัล ²	การกระทำ อันไม่เป็น ธรรม
1. utility token พร้อมใช้ที่มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นการรับรอง (certificate) หรือแทนเอกสารสิทธิใด ๆ (“utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1”)	x	x	x

¹ ประกาศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการไม่นำบัญชีผู้ดีว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนมาใช้บังคับกับการเสนอขาย โทเคนดิจิทัลบางลักษณะ
- (2) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน

² ประกาศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการกำหนดลักษณะการให้บริการที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล
- (2) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการกำหนดลักษณะการให้บริการที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทผู้ให้บริการ รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล
- (3) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการกำหนดลักษณะการให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ประเภทการเป็นที่ปรึกษาสินทรัพย์ดิจิทัล
- (4) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการกำหนดลักษณะการจัดการเงินทุนที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภท การเป็นผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล
- (5) ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ประเภท utility token พร้อมใช้	การกำกับดูแล		
	การเสนอขาย ³	ผู้ประกอบธุรกิจ สินทรัพย์ดิจิทัล ⁴	การกระทำ อันไม่เป็น ธรรม
2. utility token พร้อมใช้ นอกเหนือจาก 1. (“utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 2”)			
2.1 กรณีผู้ออกโทเคนดิจิทัล (“issuer”) <u>ไม่ประสงค์จะนำไป</u> ซื้อขาย (“list”) บน ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (“ศูนย์ซื้อขายฯ”)	x	ไม่สามารถ list บนศูนย์ซื้อขายฯ ได้ โดยผู้ประกอบ ธุรกิจสินทรัพย์ ดิจิทัลประเภทอื่น ๆ สามารถนำมา ให้บริการได้	x
2.2 กรณี issuer <u>ประสงค์จะนำไป</u> list ในศูนย์ซื้อขายฯ	✓	✓	✓

ทั้งนี้ utility token ทุกประเภท ต้องไม่มีลักษณะเป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ (Means of Payment : “MOP”)⁵ หรือใช้ในการฝากสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อรับผลตอบแทน (“staking”) เว้นแต่ เป็นการ stake เพื่อเป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม การลงคะแนนเสียง (voting) การเข้าร่วมกิจกรรม หรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ จากกิจกรรมใน ecosystem⁶

³ อ้างแล้วในเชิงอรรถ 1

⁴ อ้างแล้วในเชิงอรรถ 2

⁵ สำนักงาน ก.ล.ต. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ MOP โดยเป็นไปตามหลักการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด

⁶ ทั้งนี้ รายละเอียดตามที่กำหนดในภาคผนวกโทเคนดิจิทัลที่ใช้เป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ การฝากสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อรับผลตอบแทน และโทเคนดิจิทัลเพื่อการแลกเปลี่ยนประจำโครงการ แบบทำยประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการกำหนด ลักษณะการให้บริการที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล

2. ประเภท utility token พร้อมใช้

2.1 utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 มีลักษณะอย่างไร พร้อมยกตัวอย่าง
<p>คำตอบ</p> <p>(1) utility token พร้อมใช้ ที่ให้สิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นการรับรอง (certificate) หรือแทนเอกสารสิทธิใด ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - บัตรกำนัลดิจิทัล (digital voucher) คุปอง คะแนนสะสม (loyalty point) ที่อยู่ในรูปแบบโทเคนดิจิทัลบนระบบ digital ledger technology (DLT) หรือหน่วยอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ - บัตรคอนเสิร์ต บัตรชมภาพยนตร์ บัตรเข้าร่วมกิจกรรมกับนักร้อง หรือนักแสดง บัตรเข้าร่วมงานวิ่งเพื่อสุขภาพ บัตรโดยสารเครื่องบิน ที่อยู่ในรูปแบบโทเคนหรือหน่วยอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ - งานศิลปะ รูปภาพ เพลง แสตมป์หรือวีดีโอในรูปแบบ Non-Fungible Token (“NFT”) ซึ่งให้สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงแก่ผู้ถือ NFT⁷ <p>(2) เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้แทนใบรับรองหรือการแสดงสิทธิต่าง ๆ เช่น คาร์บอนเครดิต (carbon credit) ใบรับรองพลังงานทดแทน (renewable energy certificate) ใบรับรองการศึกษา (transcript) ใบรับรองแพทย์ ใบกำกับภาษี เป็นต้น</p> <p>โดย utility token ตามข้อ (1) และ (2) ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (non-financial product) และมักมีช่องทางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะ โดยมีการกำหนดมูลค่าหรือราคาเป็นไปตามกลไกตลาดของสินค้าและบริการนั้น ๆ</p>
2.2 utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 2 มีลักษณะอย่างไร พร้อมยกตัวอย่าง
<p>คำตอบ</p> <p>utility token พร้อมใช้ ในลักษณะอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มที่ 1 มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการเงิน การลงทุน และการเข้าถึงกำไรคล้ายกับผลิตภัณฑ์ในตลาดเงินตลาดทุน (financial product) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - utility token พร้อมใช้ ที่ให้สิทธิในการเข้าถึงสินค้าและบริการบน Distributed Ledger Technology (DLT) เช่น native coin - utility token พร้อมใช้ ประจำศูนย์ซื้อขายฯ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้งานบนศูนย์ซื้อขายฯ ในการชำระค่าธรรมเนียมเป็นส่วนลดค่าธรรมเนียม หรือใช้สะสมเพื่อเลื่อนระดับสมาชิก (exchange token) - โทเคนที่ให้สิทธิออกเสียงเพื่อปรับเปลี่ยนหรือตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางธุรกิจ (governance token) - utility token พร้อมใช้ ประจำโครงการที่ให้บริการเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล ไม่ว่าจะ เป็น Decentralized Finance (DeFi) หรือ Centralized Finance (CeFi)

⁷ NFT ที่ไม่ได้กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง ไม่เข้าข่ายเป็น utility token พร้อมใช้ และไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (“พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ”)

3. การออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้แต่ละประเภท

<p>3.1 ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ได้รับยกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย โดยไม่ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้ utility token ต้องไม่มีลักษณะเป็น MOP หรือใช้ staking เว้นแต่เป็นการ stake เพื่อเป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม การลงคะแนนเสียง (voting) การเข้าร่วมกิจกรรม หรือเพื่อได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมใน ecosystem</p> <p>ทั้งนี้ หากเสนอขาย utility token ที่มีลักษณะเป็น MOP หรือใช้ staking ซึ่งไม่เป็นไปตามที่กำหนด จะเข้าข่ายเป็นการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีโทษตาม พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ (รายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 7)</p>
<p>3.2 ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 2 ที่ไม่ประสงค์จะ list ในศูนย์ซื้อขายฯ ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ได้รับยกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย โดยไม่ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้ utility token ต้องไม่มีลักษณะเป็น MOP หรือใช้ staking เว้นแต่เป็นการ stake เพื่อเป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม การลงคะแนนเสียง (voting) การเข้าร่วมกิจกรรม หรือเพื่อได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมใน ecosystem</p> <p>ทั้งนี้ หากเสนอขาย utility token ที่มีลักษณะเป็น MOP หรือใช้ staking ซึ่งไม่เป็นไปตามที่กำหนด จะเข้าข่ายเป็นการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีโทษตาม พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ (รายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 7) เว้นแต่เป็นการเสนอขายในต่างประเทศทั้งจำนวน</p>
<p>3.3 ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 2 ที่ประสงค์จะ list ในศูนย์ซื้อขายฯ ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลกับสำนักงาน ก.ล.ต. ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล (แบบ filing) และร่างหนังสือชี้ชวน และเสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (“ICO portal”) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.⁸ รวมถึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน</p> <p>ทั้งนี้ utility token ต้องไม่มีลักษณะเป็น MOP ตามที่ ธปท. กำหนด หรือใช้ staking เว้นแต่เป็นการ stake เพื่อเป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม การลงคะแนนเสียง (voting) การเข้าร่วมกิจกรรม หรือเพื่อได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมใน ecosystem</p>

⁸ รายชื่อ ICO portal ที่ได้รับความเห็นชอบ : <https://market.sec.or.th/LicenseCheck/views/DABusiness?ico>

4. การให้บริการเกี่ยวกับ utility token แต่ละประเภท

<p>4.1 กรณีที่ ICO portal ประสงค์จะให้บริการเกี่ยวกับ utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 ต้องดำเนินการอย่างไร</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ICO portal ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ต้องขออนุญาตการประกอบธุรกิจอื่นกับสำนักงาน ก.ล.ต. รวมถึงต้องมีกระบวนการในการให้บริการและการสื่อสารกับลูกค้าอย่างชัดเจนที่ไม่ทำให้ผู้ใช้บริการสับสนหรือเข้าใจผิดว่าเป็นการให้บริการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต.</p>
<p>4.2 ผู้ให้บริการซื้อขายเฉพาะ utility token กลุ่มที่ 1 ต้องมาขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายใต้ พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>การบริการเกี่ยวกับ utility token กลุ่มที่ 1 ประเภทพร้อมใช้และไม่พร้อมใช้ ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ไม่ต้องขอใบอนุญาต) ได้แก่ ศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (“นายหน้าฯ”) ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (“ผู้ค้าฯ”) ที่ปรึกษาสินทรัพย์ดิจิทัล (“ที่ปรึกษาฯ”) ผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล</p>
<p>4.3 ศูนย์ซื้อขายฯ สามารถนำ utility token กลุ่มที่ 1 มา list บนศูนย์ซื้อขายฯ ได้หรือไม่ และนายหน้าฯ ผู้ค้าฯ สามารถนำ utility token กลุ่มที่ 1 มาให้บริการ ได้หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ไม่ได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ห้ามศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ และผู้ค้าฯ ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับ utility token กลุ่มที่ 1 โดยในอนาคตคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจประกาศยกเว้นให้ utility token กลุ่มที่ 1 บางลักษณะสามารถให้บริการบนศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ หรือผู้ค้าฯ ได้</p>
<p>4.4 หากศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ และผู้ค้าฯ ประสงค์จะให้บริการเกี่ยวกับ utility token กลุ่มที่ 1 ไม่ว่าจะพร้อมใช้หรือไม่พร้อมใช้ ต้องปฏิบัติอย่างไร</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ผู้ประกอบธุรกิจประเภทดังกล่าวต้องดำเนินการแยกนิติบุคคลออกจากศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ และผู้ค้าฯ และไม่ใช้ชื่อหรือข้อความในการแสดงตนที่อาจทำให้บุคคลทั่วไปสับสนหรือเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต.</p>
<p>4.5 หากศูนย์ซื้อขายฯ ต้องการนำ utility token กลุ่มที่ 2 ที่มีการเสนอขายในประเทศไทย มาให้บริการ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างไร</p>
<p>คำตอบ</p> <p>กรณี utility token กลุ่มที่ 2 แบบพร้อมใช้และไม่พร้อมใช้ ต้องผ่านการขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต. (กรณีมีการเสนอขายในประเทศไทย) และต้องไม่มีการ staking ในลักษณะที่กำหนด</p>

<p>4.6 ศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ ผู้ค้าฯ ที่ให้บริการ utility token กลุ่มที่ 2 อยู่แล้วก่อนที่จะหลักเกณฑ์ จะมีผลใช้บังคับ ต้องเพิกถอนการให้บริการ utility token ดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร</p>
<p>คำตอบ</p> <p>สามารถให้บริการ utility token กลุ่มที่ 2 ที่ list หรือให้บริการซื้อขายอยู่แล้วก่อนที่จะหลักเกณฑ์จะมีผลใช้บังคับต่อไปได้ โดยศูนย์ซื้อขายฯ ต้องดำเนินการจัดให้มีข้อตกลงกับผู้ออก utility token เพื่อให้ผู้ออก utility token มีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดใน listing rule (ไม่รวมถึงกรณีที่ศูนย์ซื้อขายฯ นำ utility token มา list เอง)</p>
<p>4.7 กรณีที่บริษัทต่างประเทศออกเสนอขาย utility token กลุ่มที่ 2 ในตลาดแรกในต่างประเทศแล้ว หากจะ list บนศูนย์ซื้อขายฯ ในประเทศไทย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ listing rule ใช้หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>กรณีดังกล่าวหากเป็น utility token กลุ่มที่ 2 ทั้งพร้อมใช้และไม่พร้อมใช้ สามารถ list บนศูนย์ซื้อขายฯ ได้ โดยต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ listing rule ของศูนย์ซื้อขายฯ นั้น</p>
<p>4.8 ศูนย์ซื้อขายฯ และนายหน้าฯ นำเครื่องหมายเตือนขึ้นและลงอย่างไร</p>
<p>คำตอบ</p> <p>(1) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน หรือมีการแก้ไข whitepaper ผู้ประกอบธุรกิจอาจนำเครื่องหมายลงเมื่อผู้ลงทุนมีโอกาสทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างทั่วถึง</p> <p>(2) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยจากสภาพการซื้อขายว่าอาจมีผู้ซื้อขายบางรายทราบ material non-public information ผู้ประกอบธุรกิจอาจพิจารณานำเครื่องหมายลงเมื่อสภาพการซื้อขายกลับสู่ปกติ</p> <p>(3) กรณีราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไปเมื่อเทียบกับราคาในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงก่อนหน้า ผู้ประกอบธุรกิจอาจพิจารณานำเครื่องหมายลงเมื่อราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าร้อยละ 30</p> <p>ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดสัญลักษณ์ของเครื่องหมายได้เอง โดยต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของเครื่องหมาย หรือเงื่อนไขในการนำเครื่องหมายขึ้นและลงไว้เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบ</p>
<p>4.9 ศูนย์ซื้อขายฯ และนายหน้าฯ จะต้องติดตามข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการขึ้นเครื่องหมายจากแหล่งใด</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ผู้ประกอบธุรกิจอาจพิจารณาติดตามข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลจากช่องทางสื่อสารอย่างเป็นทางการของผู้ออกสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นหลัก</p>
<p>4.10 ศูนย์ซื้อขายฯ ไม่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของศูนย์ซื้อขายฯ ในกรณีใดบ้าง</p>
<p>คำตอบ</p> <p>ศูนย์ซื้อขายฯ ไม่ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของศูนย์ซื้อขายฯ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ และประกาศที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(2) เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ โดยมีสาระสำคัญของหลักเกณฑ์เช่นเดิม เช่น การจัดหมวดหมู่หรือเนื้อหาใหม่ หรือแก้ไขความขาดตกบกพร่องของหลักเกณฑ์นั้น</p>

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้าม utility token มีลักษณะเป็น MOP ตามที่ ธปท. กำหนด

<p>5.1 ขอรทราบหลักการและเจตนารมณในการกำหนดแนวทางการพิจารณา utility token ที่ไมถือว่านำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน โอนมูลค่า หรือชำระราคา เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดเป็นการทั่วไป (Means of Payment: MOP)</p>
<p>คำตอบ</p> <p>การนำสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งรวมถึง utility token มาใช้เป็น MOP ในวงกว้าง อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการชำระเงิน เสถียรภาพระบบการเงิน และระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชนทั่วไปได้</p> <p>อย่างไรก็ดี เพื่อไม่เป็นการปิดกั้นนวัตกรรม จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์นี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาสำหรับการนำ utility token มาใช้งานในบางกรณีซึ่งอาจจะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายในลักษณะข้างต้น โดยจะไม่ถือว่เป็นการนำ utility token มาใช้เป็น MOP</p> <p>ทั้งนี้ การนำ utility token มาใช้งานตามขอบเขตและลักษณะที่กำหนดในแนวทางการพิจารณานี้ อาจมีลักษณะเข้าข่ายเป็นการดำเนินการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ดังนั้น หากผู้ออกโทเคนดิจิทัลไม่มั่นใจว่การนำ utility token มาใช้งานต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ ควรหารือกับหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ</p>
<p>5.2 ประเด็นเกี่ยวกับ utility token ซึ่ง issuer มีวัตถุประสงค์หลักที่จะนำไปใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นการรับรอง (certificate) หรือแทนเอกสารสิทธิใด ๆ (utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1)</p>
<p>(1) การกำหนดให้ผู้ออก utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 ที่มีขอบเขตการใช้งานทั่วไป ต้องระบุนายการสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจงไว้อย่างชัดเจนในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย โทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวน หรือไวท์เปเปอร์ (white paper) หรือสื่ออื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกันนั้น มีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร และภายหลังการเสนอขาย issuer สามารถเปลี่ยนแปลงรายการที่ระบุไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวน หรือไวท์เปเปอร์ (white paper) หรือสื่ออื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ได้หรือไม่</p>
<p>คำตอบ</p> <p>issuer ต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่ผู้ถือโทเคนดิจิทัลดังกล่าวสามารถเข้าใจรายละเอียดและคุณสมบัติจำเพาะของสินค้า บริการ หรือสิทธิ ที่ตนอาจได้มาจากการถือโทเคนดิจิทัลดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น มีการระบุชนิด ประเภท รุ่น หรือรายละเอียดของข้อกำหนดสิทธิต่าง ๆ</p> <p>ตัวอย่าง ลูกค้ A สามารถซื้อโทเคนดิจิทัล XYZ จำนวน 10 โทเคนดิจิทัล เพื่อใช้แลกแก้วน้ำสีแดง สีเขียว หรือสีเหลือง ตามที่กำหนดไว้ในแบบ filing และร่างหนังสือชี้ชวนได้</p> <p>นอกจากนี้ issuer ต้องไม่เปลี่ยนแปลงรายการที่ระบุไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวน หรือไวท์เปเปอร์ (white paper) หรือสื่ออื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ภายหลังการเสนอขาย โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยอมทำให้โทเคนดิจิทัลมีลักษณะที่นำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ หรือสิทธิต่าง ๆ ได้เป็นการทั่วไปแทนการกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง</p>

(2) สำหรับ utility token พร้อมใช้กลุ่มที่ 1 ที่มีขอบเขตการใช้งานจำกัดในการบริหารจัดการและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับ issuer หรือกิจการอื่นที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจโดยตรงกับ issuer หรือส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการของ issuer หรือกิจการข้างต้น (loyalty point) นั้น สามารถรับค่าตอบแทนในการออก loyalty point ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ผู้ออก loyalty point และกิจการอื่นที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจโดยตรงกับผู้ออก loyalty point (partner) ต้องไม่ได้รับค่าตอบแทนในการออก loyalty point ดังกล่าวจากผู้ถือ loyalty point ใดๆก็ตาม ได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นกรณีที่ผู้ออก loyalty point หรือ partner ให้สิทธิแก่ผู้ถือในการซื้อ loyalty point เพิ่มเติมในจำนวนจำกัดเพื่อใช้แลกสินค้า บริการหรือสิทธิอื่นใดที่กำหนดไว้ เช่น ลูกค้า B มี loyalty point ของบริษัท ก. อยู่แล้วบางส่วน แต่ยังมีขาดอีกจำนวนหนึ่งจึงจะสามารถแลกสินค้า บริการหรือสิทธิอื่นใดได้ตามที่บริษัท ก. กำหนดไว้ โดยบริษัท ก. ให้สิทธิแก่ลูกค้า B เป็นการเฉพาะ ในการซื้อ loyalty point เพิ่มเติมในส่วนที่ขาด เพื่อให้ครบจำนวนที่จะนำไปแลกสินค้า บริการหรือสิทธิอื่นใดได้ตามที่บริษัท ก. กำหนดไว้ และบริษัท ก. มีการจำกัดจำนวนการซื้อต่อครั้งหรือต่อปี

ทั้งนี้ ผู้ออก loyalty point และ partner ควรระมัดระวังในการออกและนำ loyalty point มาใช้งาน โดยหากปรากฏพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ออก loyalty point หรือ partner มีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเสนอขายหรือการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หน่วยงานกำกับดูแลจะดำเนินการตามกระบวนการบังคับใช้ทางกฎหมายต่อไป

5.3 ผู้ออก loyalty point ต้องมีการระบุรายการสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจงไว้อย่างชัดเจน (specific good and services) ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวน หรือไวยาปเปอร์ (white paper) หรือสื่ออื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน หรือไม่ รวมถึงมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

เนื่องจาก loyalty point เป็น utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 ที่มีขอบเขตการใช้งานจำกัดเฉพาะเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการและรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้า (loyalty programmes) หรือส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ (marketing promotion) ดังนั้น จึงไม่มีเงื่อนไขกำหนดให้ต้องระบุรายการสินค้า บริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจงไว้อย่างชัดเจน (specific good and services) ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวน หรือไวยาปเปอร์ (white paper) หรือสื่ออื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ดังเช่นของกรณี utility token พร้อมใช้ กลุ่มที่ 1 ที่มีขอบเขตการใช้งานทั่วไป

อย่างไรก็ดี ผู้ออก loyalty point หรือ partner ต้องดำเนินการให้ผู้ถือ loyalty point ทราบถึงขอบเขตหรือเงื่อนไขในการใช้ loyalty point อย่างชัดเจน รวมถึงผู้ออก loyalty point ต้องบันทึกภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้จากการใช้ loyalty point ตามมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้องด้วย

6. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้าม utility token ใช้ staking

ข้อยกเว้นผู้ออกโทเคนดิจิทัลสามารถกำหนดให้มีการนำโทเคนดิจิทัลไป staking ได้ในลักษณะใดบ้าง
<p>คำตอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การ stake เพื่อเป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม (Proof of Stake) (2) การ stake เพื่อการลงคะแนนเสียงของผู้ถือโทเคนดิจิทัล (Voting) (3) การ stake เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรม fan meeting เป็นต้น (4) การ stake เพื่อได้รับประโยชน์/ผลตอบแทนที่มาจากกิจกรรมใน ecosystem เช่น การได้รับส่วนแบ่งค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมใน ecosystem เป็นต้น

7. บทลงโทษ

7.1 หาก utility token เข้าข่ายเป็น MOP หรือผู้ออกโทเคนดิจิทัลมีการรับ staking โดยไม่เป็นไปตามที่กำหนด จะมีบทลงโทษ หรือไม่ อย่างไร (ทั้งที่ออกมาแล้วและในอนาคตเมื่อประกาศมีผลใช้บังคับ)
<p>คำตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณี utility token ที่ออกเสนอขายก่อนประกาศมีผลใช้บังคับ : ผู้ออกไม่ได้รับผลกระทบกับกฎเกณฑ์เนื่องจากประกาศจะมีผลใช้บังคับกับการออกเสนอขาย utility token ตั้งแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ - กรณี utility token ที่ออกเสนอขายตั้งแต่ประกาศมีผลใช้บังคับ : การเสนอขาย utility token ที่มีลักษณะเป็น MOP หรือ staking ไม่เป็นไปตามที่กำหนด เข้าข่ายเป็นการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาต
7.2 กรณี utility token พร้อมใช้ กลุ่ม 2 ซึ่ง list อยู่บนศูนย์ซื้อขายฯ มีการออกเสนอขายโทเคนที่ออกใหม่และไม่ได้ขออนุญาต จะมีบทลงโทษอย่างไร
<p>คำตอบ</p> <p>เข้าข่ายเป็นการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาต</p>
7.3 หากผู้ออก utility token และผู้ประกอบการธุรกิจไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ / ไม่แก้ไขให้ถูกต้องตามระยะเวลาที่กำหนด จะมีบทลงโทษ หรือไม่ อย่างไร
<p>คำตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีผู้ออก utility token กลุ่ม 2 ซึ่งต้องการ list ในศูนย์ซื้อขายฯ แต่ไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อน จะเข้าข่ายเป็นการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 57 ของ พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับเป็นเงินไม่เกิน 2 เท่าของราคาขายของโทเคนดิจิทัลทั้งหมดซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่า 5 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ - กรณีศูนย์ซื้อขายฯ นายหน้าฯ และผู้ค้าฯ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีการปรับปรุง จะเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 30 แห่ง พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน 3 แสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 1 หมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา 67 แห่ง พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ